

DAMA IZ MONAKA

Roman o starenju, podmlađivanju,
bogatima i ukletima...

ISIDORA BJELICA

Copyright © Isidora Bjelica, 2009
Copyright © 2010 ovog izdanja, LAGUNA

DAMA IZ MONAKA

I

Mojoj dragoj prijateljici i utešiteljki Kseniji Vučić u znak zahvalnosti za svu onu podršku i savete zahvaljujući kojima sam bez panike, očaja pa i najmanjeg straha dočekala trenutak kada je broj mojih godina prešao broj mojih cipela.

I. B.

Postoji samo jedno mesto na svetu gde su svi bogati i lepi. Koliko su srećni znaju samo oni sami, ali to tajne od svih drugih običnih smrtnika koji nikada neće razumeti Monako.

Greta Garbo

Ova priča je istinita i zato vam se može učiniti povremeno da je brutalna ili lažna. Samo istinite stvari izgledaju tako neuverljivo čak i u Monaku...

Vivijen de Šarlon

Postoji Monte Karlo kao centar sveta i ostatak su manje ili veće provincije... To je znao i Julije Cezar.

Sesil Biton

Monako je već na prvi pogled raj, na drugi... Na drugi se u raj u svašta vidi.

Truman Kepot

Da sam princeza zaista sam verovala i tako se osećala samo kada bih išla u Monako kod princeze Grejs...

Ledi Di

VAŽNO UPUTSTVO!!!

Ovaj roman ima dve verzije, holivudsku i evropsku. Pre upuštanja u jednu od dve verzije romana prvo pažljivo pročitajte kojem tipu čitalaca pripadate i onda se opredelite. Ako ni sami niste sigurni, ispunite test koji sledi i rukovodite se rezultatom koji će vam automatski pokazati koja je verzija romana pisana za vas...

Ukoliko ne postupite po datom uputstvu, pisac ni izdavač ne odgovaraju za posledice i emocije koje vam ovaj roman može doneti. Ako pak postupate po uputstvu, pisac vam garantuje da će vam ovaj roman višestruko prijati i da će vam čak doneti zadovoljstvo, osećaj sreće, novo saznanje kao i utisak da ste vreme posvećeno ovoj knjizi odlično utrošili... Samo oni sa najvišim koeficijentom inteligencije, oni najpametniji i najduševniji, najhrabriji i najnežniji mogu sebi dozvoliti i takvu perverziju i rizik da pročitaju obe verzije...

TEST

1. Dok čitam neki roman, najviše me interesuje:
 - a) zaplet
 - b) likovi
2. U zapletu mi je najvažnije:
 - a) da je logičan i napet
 - b) da je teško razumljiv pa me tera na razmišljanje
3. Najprivlačniji su mi muški likovi:
 - a) koji su dominantni i nose herojsku snagu i odlučnost
 - b) oni čije dileme mogu da prepoznam i kod sebe
4. Najčešće se identifikujem:
 - a) sa likovima čije vrline trijumfuju
 - b) sa likovima koji prolaze kroz iskušenja koja su slična mojim
5. Moj omiljeni srpski junak je:
 - a) Marko Kraljević
 - b) Miloš Obilić

6. Najprivlačniji su mi ženski likovi:
 - a) koji lepotom, seksepilom i šarmom prevazilaze sve probleme
 - b) u kojima mogu da se prepoznam
7. Od romana očekujem da me:
 - a) uzbudi i zabavi
 - b) podstakne na razmišljanje o svetu u kojem živimo
8. Kada bi protagonist romana bila životinja, bilo bi najbolje da je:
 - a) lav
 - b) tigar
9. Dok čitam, volim da slušam:
 - a) Bitlse
 - b) Vivaldija
10. Filmovi snimljeni po romanima najčešće su:
 - a) bolji od romana
 - b) gori od romana
11. Više volim da čitam:
 - a) Fransoaz Sagan
 - b) Alena Rob-Grijea
12. Više volim da čitam:
 - a) Vilijama Ajriša
 - b) Dena Brauna
13. Više volim da gledam filmove:
 - a) Hičkoka
 - b) Bergmana

DAMA IZ MONAKA AMERIČKA VERZIJA

PRVA, pročišćena američka verzija za one osetljive na bolove, siromaštvo, ideologiju, neprijatne mirise, lošu odeću i načelno na probleme koje nosi pali svet čiji zakoni ponekad važe i u Monaku i Monte Karlu...

I. B.

Ovo je verzija za one koji priču o Monaku i Monte Karlu i misterioznoj dami koja je tamo živela žele da čuju bez nepotrebnih podataka o svim telesnim, globalnim, duhovnim mukama koje su se piscu našle na putu.

Ovo je roman za one koji žele da veruju da glamur, novac i sreća mogu da se izoluju od svih neprijatnosti i prljavština ovog palog sveta.

Ovu verziju trebalo bi da čitaju samo oni koji vole Čendlera, Bena Hekta i sasvim su sigurni da su Skot Ficdžerald i Zelda živeli najglamurozniji život.

Ukratko, ovo je verzija za čitaoce koji su uvereni da Hemingvej nije imao loše dane a da samo tri dana života Grejs Keli ili ledi Di vrede više nego tri miliona tegobnih radničkih dana odigranih bilo gde daleko od Monaka i Monte Karla.

Da se razumemo, ovo je verzija za idealiste i dekadentne, za one čista srca i velikih nada ili one koji su toliko umorni od sopstvenih gnoza, solipsizma i

saznanja da im samo lakoća može doneti težinu. Dakle, ovo je verzija koju bi trebalo da čitaju samo naivni i hiperinteligentni. Oni lukavi i poluinteligentni na nižim stepenima spoznaje što poznaju dramaturgiju termita Menija Farbera, mogli bi s razlogom da poveruju da ova verzija nije umetnički pretenciozna i da u sebi ne krije ni najmanju nameru za zaseni pameću ili zapreti dubinom. Ovo je verzija za strašno čiste i strašno uprljane duhom. Za one koji sasvim dobro razlikuju kič od hiperkiča, kemp od treša, za one koji nemaju tako niske intelektualne zablude da je recimo Felini veliki a Hoks mali.

Ovo je, dakle, verzija za one koji neće da se zamaraju opštim mestima, strastima i bolovima. Ovo je verzija za one koji veruju da je Hičkok najveći reditelj a na Tarkovskom i Fon Triru zevaju.

PRVO POGLAVLJE AMERIČKE VERZIJE

Kada je zazvonio telefon u našoj zlatom okovanoj sobi u hotelu *Vila Bomarše*, mogla sam sve da očekujem, ali ne i nju.

Glas joj je bio isti kao i pre šesnaest godina kada smo se poslednji put videle. Bio je čist, zvonak, veseo, čak senzacionalan na svoj način. Ona je znala kako da govori i kako da saopštava, kako da pita i kako da se pita... Dakle, poslednji put smo se ona i ja videle u proleće devedeset prve sedele smo u jednom malom kafeu i plakale. Nina je odlazila u Monte Karlo da se uda. Svi smo joj zavideli. Usred demonstracija devedeset prve sedele smo očajne. Ja nisam verovala da sam mlada i da može bilo šta dobro da mi se desi. A ona jer je bila zabrinuta kako to izgleda kada ti se u dvadeset trećoj ostvare svi snovi. Ona je Filipa srela prošle godine u Monte Karlu i sve je izgledalo kao u Hičkovom filmu *Drž'te lopova*. Veoma brzo su se zaljubili, i na jednom krstarenju jahtom on ju je zaprosio. Kao

u najbljutavijem i najprijatnijem ljubiću, tako je sve izgledalo. I svi smo bili svesni da naši životi ne mogu doneti puno radosti, ali svi smo se pitali kako će se njena bajka odvijati.

Držala me je za ruku i plakala sa bebom u sebi. U svedenom sećanju ostalo mi je samo da je bilo toplo, veoma svetlo i da je stolnjak bio plav. To je sve. Ah, da, zapamtila sam i njen lik. Njenu plavu kosu i svetao ten, ogromne plave oči i mali nos. Nikolina ili Nina, kako smo je svi znali, ličila je na pravu idealnu plavušu, nešto između Grejs Keli i Gvinet Paltrou.

Volela je da sedi uspravno, uvek je bila savršena i mirišljava. Njena porodica, stara beogradska, spadala je u one predratne bogataše koji su na vreme izabrali da podrže Tita i partiju još pre Drugog svetskog rata, tako da su im ostale i dve kuće na Dedinju pune lepih uspomena.

Nina je bila tako lepa i jednostavna, bogata i vaspitana da nam je svima bilo prirodno da napusti studij dramaturgije i uda se u Monako. I profesori su je obožavali, tvrdili su da je talentovana i da joj se smeši velika karijera.

– Kakva karijera? – govorila je Nina. – Jedina uspešna karijera za pametnu i lepu Srpkinja jeste da se odlično uda i ode odavde.

Svi smo bili zaprepašćeni njenim stavom. Mi smo tada verovali u umetnost, pozorište, film, veliku ljubav, sporednu strast, imali smo svoje političke i ideološke zanose.

A Nina, Nina nas je sve slušala, često sa nama i polemisala i uvek bi ostajala pri svom zaključku da je

jedina uspešna Srpkinja ona koja se uspešno uda i ode što dalje odavde.

Nicolina je na neki način preteča onog trenda koji se posle pogrdno nazivao „sponzoruje“ a koji je ona shvatala na svoj prefinjen, dekadentan način. Jer Nicolina je osoba koja je imala sve i nije se mogla zavesti nekom malom ambicijom, da recimo bude uspešan pisac, često nagrađivan i spominjan. Ili da recimo postane poznata scenaristkinja ili književnica...

– Pogledaj najuspešnije Srpkinje koje imamo pa ćeš shvatiti koji je to neuspeh – govorila mi je dok smo se zajedno vraćale iz kinoteke.

Paradoksalno, Nina sam se sećala bolje nego svih svojih prijateljskih. U njenoj prelepoj sobi u vili u Šekspirovoj gledale smo na baštu punu srebrnih jela u kojoj je uvek bio mir. Tu smo pile čaj i razglabale o muškarcima i ženskim tajnama.

– Otkud ti? – rekla sam zapanjeno.

– Ma, ovi ludaci iz srpskih udruženja u dijaspori poslali su mi program i tu piše da imaš književno veče u našem nekulturnom centru u Parizu, onda sam zvala Lili i ona mi reče da si u tom hotelu i da nećeš ni imati veče.

– Da, skandali me prate i dalje... pričaću ti...

– Spakuj kofere, ostavi muža da uživa u tom dekadentnom hotelu i dođi kod mene u vilu u Monako.

Nemoguće je Nini reći ne, i tako je uvek bilo. Dvojumila sam se, ali mi je suprug rekao:

– To je fantastično. Ne brini za mene, ja ću uživati sa ovim mojim filmofilima.

Ne volim da se odvajam od N. Ali Monako, Nina, to je prosto poziv koji se ne odbija. Svako normalan bi oklevao ili se bar pravio da okleva, ali ne i ja. Monako plus Nina, to se ne propušta. Za sve ove godine zvala me je dva puta da dođem i to preko kompjutera. Prvi put kad su nas bombardovali i drugi put kad sam ležala i održavala trudnoću. Oba puta je bilo nemoguće. Otvorila sam svoju torbu *Luj Viton* i počela da se pakujem. Otmen, dekadentan pariski hotel *Vila Bomarše* u kome se sala za doručak nalazi usred improvizovane crvene pustinje sa palmama, izgledao mi je kao idealan da tu provedem osam dana, ali eto, život me je vodio na drugu stranu... N. se po običaju nije bunio, posle svega što sam prošla oko neodržane književne večeri, čak je mislio da će mi odmor na Azurnoj obali prijati i koristiti.

DRUGO POGLAVLJE AMERIČKE VERZIJE

Poslednji put sam bila na Azurnoj obali kada sam imala dve godine. Od posete ovom raju imala sam fotografije na papiru, ali ne i slike u glavi. Mama je volela da priča kako smo se kupali nedaleko od Kana, kako smo bili na prijemu kod Grimaldijevih i kakvu sam somotnu purpurnu haljinu obukla i kakve kikice imala za taj prijem. Mama je držala na klaviru fotografiju na kojoj stojim ispred Grejs i predajem joj buket belog cveća.

Ona je u crnoj haljini, ja u crvenoj, pomenutoj. Ja gledam u mermerni pod, a ona u moje teme. Fotografije su bile tu, ali nijedna slika glamurnog Monaka nije ostala u mom sećanju. Na kraju je i ta fotka sa klavira nestala na nekoj mojoj žurki i dugo se pričalo da mi je jedna prijateljica nju otela i posle naokolo tvrdila da je ona sa Grejs na slici.

Bilo kako bilo, za mene je Monako predstavljao tek neki nejasan osećaj da je to rajsko mesto na koje